

Folketingets retsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2024 - 227

Doknr.
805627

Dato
06-02-2024

Folketingets retsudvalg har d. 9. januar 2024 stillet følgende spørgsmål nr. 533 (alm. del) til social- og boligministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DD).

Spørgsmål nr. 533:

"Vil ministeren kommentere artiklen "Næsten umuligt for boligforening at smide kriminelle ud" fra Stiften.dk den 13. december 2023, og vil ministeren desuden redegøre for, om ministeren vil se på justeringer i lovgivningen, der muliggør, at kriminelle beboere kan smides ud af deres lejemål?"

Svar:

Ministeriet beskæftiger sig løbende med boligselskabernes rammer for at sikre tryghed i de udsatte boligområder.

I efteråret 2018 fremsatte daværende transport-, bygnings- og boligminister et lovforslag, der blandt andet muliggjorde ophævelse af en lejer, der får en straffedom for alvorlig kriminalitet begået i umiddelbar nærhed til lejemålet. Loven blev vedtaget i november 2018.

I oktober 2020 præsenterede den daværende regering initiativet "Tryghed for alle danskere", der blandt andet indeholdt et initiativ om, at der skulle kunne ske hurtigere udsættelse af kriminelle i almene boliger. Boligselskabernes oplevede det på daværende tidspunkt som en udfordring, at der skulle foreligge en endelig straffedom forud for, at ophævelse kunne ske, og at sagsbehandlingstiden fra byretsdom til endelig dom ved højere instans var på ca. 300 dage. Derudover manglede fogedretten de fornødne værktøjer til at behandle sagerne, hvilket havde medført, at sagerne var blevet afvist og henvist til prøvelse i boligretten, hvor sagsbehandlingstiden var ca. 17 måneder.

Daværende indenrigs- og boligminister fremsatte derfor i april 2022 et lovforslag, der blev vedtaget i juni samme år, der medfører, at der blot skal være faldet en straffedom i førsteinstans, for at en lejer kan ophæves som følge af alvorlig kriminalitet i nærområdet. Loven giver samtidig fogedretten yderligere beføjelser til at behandle sagerne.

Til brug for besvarelsen er der indhentet bidrag fra Justitsministeriet. Justitsministeriet har oplyst følgende:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

"I Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Udsættelse af lejere på grund af utryghedsskabende kriminalitet er der fastsat generelle retningslinjer for politiets og anklagemyndighedens forpligtelser efter lov nr. 890 af 21. juni 2022, hvor der blev indført nye regler om hurtigere udsættelse af lejere fra almene lejemål på grund af utryghedsskabende kriminalitet.

Det fremgår af Rigsadvokatmeddelelsen, at en udlejer af en almen bolig kan anmode om underretning, når følgende kriterier er opfyldt:

- personen bor i en af udlejerens almene lejeboliger,
- personen er sigtet for overtrædelse af en eller flere af de bestemmelser, der er nævnt i almenlejelovens § 90, stk. 1, nr. 10,
- forholdet er begået inden for 1 km i fugleflugtslinje fra lejemålet, og
- det vurderes på det foreliggende grundlag, at overtrædelsen vil medføre ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter.

Udlejerens anmodning skal vedrøre et konkret strafbart forhold.

Det er forudsat i de specielle bemærkninger til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2021-2022, tillæg A, L 178, at politiet efter retsplejelovens § 996 b, stk. 1, som udgangspunkt har pligt til at videregive oplysningerne til udlejer efter anmodning.

Der er ikke fastsat krav om, at politiet eller anklagemyndigheden skal underrette en boligforening af egen drift.

Politiet skal derfor efter udlejers anmodning underrette udlejer af en almen bolig om en sigtelse, når det på det foreliggende grundlag skønnes sandsynligt, at den sigtede vil blive idømt ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for overtrædelse af straffelovens § 119 og § 119 b (vold og trusler mod myndighedspersoner og hindring af myndighedspersoners arbejde), § 134 a (grov forstyrrelse af den offentlige orden), §§ 180-181 (brandstiftelse), § 192 a (ulovlig våbenbesiddelse under særligt skærpende omstændigheder), § 216 (voldtægt), § 237 (drab), §§ 244-246 (vold), § 252, stk. 1 (hensynsløs fareforvoldelse), § 260 (frihedsberøvelse), § 266 (trusler), § 276 a (indrudstyveri), § 281 (afpresning), § 288 (røveri), § 291, stk. 2 (groft hærværk), eller lov om euforiserende stoffer § 3 for så vidt angår besiddelse af euforiserende stoffer med henblik på videreoverdragelse

Politiet har som udgangspunkt pligt til at videregive oplysningerne til udlejer. Oplysninger om sigtelsen skal videregives til udlejer snarest muligt efter dennes anmodning.

Hvis anklagemyndigheden rejser tiltale i en sag, hvor udlejer af en almen bolig har anmodet om, at spørgsmålet om udsættelse behandles i fogedretten i umiddelbar forlængelse af domsafsigelsen, er anklagemyndigheden forpligtet til at videregive udlejers anmodning til retten, jf. Folketingstidende 2021-2022, tillæg A, L 178 som fremsat."

Justitsministeriet kan henholde sig til Rigsadvokatens bemærkninger.

For så vidt angår sagsbehandlingstiderne ved domstolene, kan det oplyses, at justitsministeren den 22. november 2023 sammen med alle Folketingets partier indgik en ny flerårsaftale for domstolenes økonomi. Med aftalen gav regeringen og aftalepartierne domstolene et historisk højt og tiltrængt løft med i alt ca. 2,3 mia. kr. over perioden, som skal understøtte en flerårig indsats for at håndtere domstolenes udfordringer.

Regeringen og aftalepartierne styrker med aftalen domstolenes sagsbehandling markant ved bl.a. at give domstolene mulighed for at ansætte flest mulige dommere og et stort antal domstolsjurister og kontorfunktionærer, samt sikre flere og bedre retssale, så flere retter har de rigtige rammer til at behandle det stigende antal komplekse og langvarige straffesager med mange tiltalte.

Justitsministeriet forventer at fremsætte et lovforslag, som bl.a. har til formål at gennemføre de initiativer fra aftalen, der kræver lovændring, i slutningen af februar 2024.”

Det er samlet set vurderingen, at de almene boligforeninger i dag har de nødvendige lovgivningsmæssige rammer for at ophæve lejere som følge af alvorlig kriminalitet. Brugen af mulighederne kræver dog, at boligforeningerne vurderer, at det er nødvendigt og proportionelt at tage værktøjerne i brug, da det selvsagt indebærer en vis procesrisiko at udsætte en lejer, inden der er faldet endelig dom.

Med venlig hilsen
Pernille Rosenkrantz-Theil
Social- og boligminister